Deze hittegolf was slechts een voorproefje. Dat is heel geruststellend.

Posted on 23 juli 2022 by Arnout Jaspers

Het was volkomen voorspelbaar, dat die ene bloedhete dinsdag 19 juli door klimaatalarmisten als laatste waarschuwing zou worden opgevoerd. Weerman Gerrit Hiemstra twitterde dat dit 'binnen enkele decennia het gemiddelde zomerweer' zal zijn, tenzij we 'stoppen met verbranden van olie, gas, benzine, diesel, kerosine. De keuze is aan ons. Blijven we boren naar olie en gas, dan weten we wat onze toekomst is: kijk naar buiten.'

https://twitter.com/GerritHiemstra/status/1549306765635997697

Meer verstand

Hopelijk heeft Hiemstra meer verstand van het weer dan van het klimaat, want dit is complete onzin. De thermometer piekte die dinsdag in De Bilt op 35,5 graden, en nog een paar graden hoger in Zuid-Limburg. In 2050 zal de gemiddelde

piektemperatuur in de zomer geen 35 graden zijn, niet eens 30 graden, maar een graadje of 25. Nu is die 23 graden.

En let wel: dit is de temperatuur op het heetst van de dag. Tijdens dit vermeende voorproefje van de hitte-apocalyps was de gemiddelde temperatuur over het hele etmaal maar 27 graden, omdat het 's nachts drastisch afkoelde. Gemiddeld over alle dagen en nachten in juni, juli en augustus was de temperatuur in Nederland de afgelopen decennia een graadje of 18, en door verdere klimaatverandering zal die in 2050 misschien net de 20 graden aantikken.

Qua risico voor inwoners van een gebied zegt die piektemperatuur op het heetst van de dag bijna niks. Als het na zonsondergang sterk afkoelt, kunnen bewoners hun huizen ook zonder airco koel houden, simpelweg door 's nachts goed te ventileren en overdag alles dicht te houden.

Maar stel: Gerrit Hiemstra kondigt morgen een hittegolf aan die twee weken gaat duren, met een temperatuur die dag en nacht op het piekniveau van 19 juli in Maastricht ligt, dus 39 graden. Gaat iedereen zonder airco dan dood?

Nee, nog steeds niet. Wat echt van belang is om het gevaar van hitte te duiden, is de 'natte-boltemperatuur'. Dit is de temperatuur die een thermometer aanwijst als hij bij goede ventilatie in een natte lap verpakt zit. De verdamping van water uit de lap simuleert het zweten van een mens. Die natte-boltemperatuur hangt af van temperatuur en vochtigheidsgraad van de lucht. Hoe droger de lucht, hoe meer verdamping, hoe lager de natte-boltemperatuur. Bij een natte-boltemperatuur van 35 graden of meer kan een mens ook door zweten zijn lichaamswarmte niet meer kwijt, wat al na een paar uur fataal kan zijn.

Hittegolf van een dag

Hoe dicht zat het hittegolfje van 19 juli bij die fatale grens? Volgens het KNMI was die dag het minimum van de relatieve luchtvochtigheid 21%. Op een zonnige, droge dag zal dit minimum ongeveer samenvallen met het maximum van de temperatuur. Dan kun je in een grafiek opzoeken dat de natte-boltemperatuur in Maastricht toen piekte op 22 graden. Mijlenver verwijderd van de fatale grens, dus.

Het effect van waterverdamping op hitte is gigantisch: met een relatieve luchtvochtigheid van twintig procent, wordt de fatale grens pas bereikt bij 60

graden luchttemperatuur. Dat verklaart ook waarom recente hittegolven als in India, met een week lang piektemperaturen rond de 45 graden, maar bij een vrij lage vochtigheidsgraad, geen massale sterfte veroorzaken.

Qatar of Nijmegen

Dat veronderstelt overigens wel dat je uit de zon kunt blijven en geen zwaar lichamelijk werk hoeft te doen – zoals het bouwen van een voetbalstadion in Qatar, of de Vierdaagse lopen in Nijmegen. En onaangenaam is het natuurlijk wel, proberen te slapen als het 35 graden in je slaapkamer is. Een ventilator om de verdamping op gang te houden heb je dan echt nodig.

Het blijft een bizar verschijnsel, dat een hittegolf die neerkwam op één dag – het soort weer dat routine is in traditionele toeristenmagneten als Spanje, Griekenland of Thailand – in Nederland tot voorproefje van 'ontwrichtende klimaatverandering' bestempeld wordt.

Wat is er op 19 juli ontwricht geraakt in Nederland? Wat raakt er ontwricht als dit niet slechts eens in de paar jaar, maar een paar dagen op rij of een paar keer per jaar voorkomt? Want dat is de toename in zulke hittegolven die klimaatverandering in Nederland gaat veroorzaken. De jaarlijkse herfstblaadjes op het spoor veroorzaken meer ontwrichting. Eén winterse ochtend met sneeuw en ijzel ook.

Treurig voorbeeld van het hyperventilerende klimaatalarmisme dat zogeheten kwaliteitsmedia over ons uitstorten, was de 'analyse' in NRC die nog diezelfde dag verscheen.

Kenmerkend voor zulk proza zijn de vage alarmkreten die de lezer moeten overtuigen van de urgentie van de klimaatcrisis, en het incestueuze citeren van andere klimaatalarmisten, zoals bovengenoemde tweet van Gerrit Hiemstra. Ook citeert NRC een artikel in New Scientist: 'Dit is een game changer wat betreft hittegolven', hoewel dat al ruim voor 19 juli verscheen.

En dan: 'Overal in Europa werden deze weken hitterecords gebroken, in veel landen sterven mensen. Duizenden hectaren bos zijn door branden verwoest in Zuid-Europa'. Hier worden in één adem weerrecords, stervende mensen en bosbranden aan elkaar geknoopt, zonder enige onderbouwing of specificatie.

Winterpieken zijn dodelijker

Hittegolven veroorzaakten altijd al pieken in sterfte onder bejaarden – die trouwens veel kleiner zijn dan de jaarlijkse winterpiek in de sterfte – maar het aantal hittedoden in landen als Spanje en Frankrijk blijkt al door relatief simpele beleidsmaatregelen drastisch af te nemen. Dat komt eigenlijk neer op wat meer naar kwetsbare bejaarden omkijken, wat ook zonder klimaatverandering geen slecht idee zou zijn.

En het is uiteraard onzin dat hittegolven bosbranden veroorzaken. Een bos vliegt niet spontaan in de fik als het 's middags even 45 graden wordt; de kans op bosbranden wordt bepaald door de hoeveelheid droog, brandbaar materiaal die zich daar verzameld heeft, en dat wordt grotendeels bepaald door hoe warm en vooral hoe droog het is geweest in de voorafgaande weken en maanden. In Zuid-Europa gebeurt dat elk jaar, en het staat nog te bezien of daar dit jaar abnormaal veel bos afbrandt.

Angst als verdienmodel

De NRC-redacteur heeft ook zelf nog iemand gebeld: Maarten van Aalst, die deze vage angstkreet in de aanbieding heeft: 'Er gaan dingen gebeuren die we ons niet kunnen voorstellen'. Klimaatangst is Van Aalsts verdienmodel. Hij is namelijk hoogleraar klimaatweerbaarheid aan de TU Twente, en zijn leerstoel wordt geheel of gedeeltelijk betaald door het Rode Kruis, waar hij ook directeur is van het klimaatcentrum. Jawel, datzelfde Rode Kruis dat de focus in de fondsenwerving heeft verlegd van concrete noodhulp aan slachtoffers naar klimaatmobilisatie in derdewereldlanden.

Er was niks onvoorstelbaars aan de hittegolf van 19 juli, net zoals er niks onvoorstelbaars is aan klimaatverandering in het algemeen. De veranderingen die zullen optreden zijn gradueel, en statistisch goed voorspelbaar. Als dit is wat Nederland van klimaatverandering gaat merken, is dat juist bijzonder geruststellend.

*Het koele oog van wetenschapsjournalist **Arnout Jaspers** laat zich niet meevoeren door hypes en tunnelvisie. Iedere week in Wynia's Week. Bent u al donateur? Dat kunt u **HIER** worden. Hartelijk dank!*